

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiae Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XXVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

produxere, & in Nouam ciuitatem, quae Wilhelmo paruit, mouerunt, pradis & incendijs sauientes: Nec ea fuit dux, aliàs fortissimus, fiducia, vt se agmini suis incomparabili obijceret. Præda, quam ceperant, domũ reducta, in propria incolumes redierunt. Quo tempore Thietmarsî iterum in sua viscera versi, domesticis & ciuilibus malis inter se digladiantur, cum execrabile haberent duæ sectæ & inseparabilem pertinaciã: qua tam diu valuit, donèc alterius partis capitaneus, per insidias interceptus, periret. Tum verò sauiunt amici & cognati, obuios quosq; alterius factionis sternunt: nec potuit ea cades conquiescere, donèc consulares urbium propinquarum Lubicæ & Hamburgi, in terram missis oratoribus, rem, vt poterant, compacarent: Statuentes ex assensu incolarum, vt homicidium decetero centum marchis, & perpetua proscriptione mulctaretur: idq; approbârunt, literis desuper confectis, quæ sigillo terræ illius communirentur. Tum verò motus ille execrabilis cepit magnum in modum conquiescere.

CAPVT XXVII.

Vestphalia, Hasiæ, ac Gelriæ militares, magna manu conglobati, octingentos equites habuere: eoq; agmine terram palustrem comitis de Henneberge sunt hostiliter ingressi: Terra ea paludibus ac inuis nemoribus septa, vnum habet aditum, exitumque. Cùmque hostes intus pradis instarent, comes quantum potuit suorum contraxit rusticam militaremq; manum, iubens obseruari aditum, quo ingressi ad se hostes essent, expedita equitum cohorte, atq; manu promptiorum peditum, se obiecit hostibus: & illis congressus, viriliter repulit, vt relegerent iter quo venerant, exireq; contenderent per angustiam, qua intrârunt. Eũ locum

iv-

in fessum à custodibus iam repererunt, quo nisi summo
 periculo penetrare nemo potuit. Ausi tamen quidã, præ-
 tensis ad ictus clypeis, fugam viam inuenere: nonnulli vul-
 nerati, alij etiam prostrati: maximè verò iumenta inui-
 um iter fecere prostrata, vt faciliè, qui euadere tenta-
 rent, caperentur: Pauci, relictis equis, per condensam ne-
 mora euasere: multis casis, alij capiuntur. Insigni au-
 ctus eo die victoria comes, magno ere ditatus, quod in
 redemptionem captiui impenderunt. Hoc etiã tem-
 pore, arcem quam in Prignissa, Domum nouam dixere, cum
 in ea latrunculi receptarentur, quod constabat, mul-
 taq; crebra inde fierent in Magnopolim, Stargardi-
 amque, incursiones: duces non passi iniuriam, cõcitò ad
 eam ibant oppugnandam cum expeditis: Illius autem ha-
 bitatores, cum nihil vererentur, fortè ad solitum qua-
 stum abiierunt, non expectatis, neque prouisis tantis ho-
 spitiibus, indefensam arcem reliquere: Vnde factum, vt
 nemine propugnante, facile caperetur, igne que iniecto
 concremaretur ad imum. Reuersus dominus, vidit & au-
 diuit quod gestum est: Insidiatus deinde arci Stauenow,
 quam alij militares tenuere: qui ad sua arcis demolitio-
 nem, vt cognouit, cooperabatur, cogitauit quomodo in-
 terciperet. Habuit in eius arcis dominorum familia ho-
 minem sibi notum, quem etiam obarabat, vt aditum illi
 faceret. Primo igitur manè cum expeditis ingreditur
 arcem, proditore curante vt pateret. Igitur arcem ca-
 pit: A dominis manum tradi iussit, hoc est captiuitatis so-
 lenne: ire quòd vellèt permisit, redituros, cum & quò re-
 uocarentur. Id genus promissionis, sacramento validius
 habent militares. Ità arce per vim sua carens, cœpit a-
 liam tenere captam ex insidijs. Hoc etiam tempore duci
 inferioris Saxonie Bernharde, assiduum erat bellum in

marchiam, quod alternis penè viribus, inuicem sibi mili-
 tares vtriusq; ditionis incurrerent. Sed marchio Bran-
 denburgensis Iohannes, princeps seueræ industria, ma-
 gno conflato in eam expeditione agmine, (Fertur enim
 habuisse octingentis cum equestribus peditū duo millia)
 ingreditur terram ducis, quæ inter riuum Metzæ & Al-
 bim fluuium est, quatuordecim villas diu prædatione
 omni immunes, omnino nudauit: & regrediens, oppidum
 Erteneborg solo æquauit: cuius vastitatis hodiè damna-
 luit: Raris enim domibus, semirutis tectis cernitur. Quo
 etiam tempore, Sigisimundus Imperator, Theoderico
 Coloniensi archiepiscopo placens, regalia ecclesiæ Tra-
 iectensis contulit Walramo eius fratri, quæ pridem da-
 re Rodolpho recusauit, legitime à sede apostolica confir-
 mato: Iam enim, vt diximus, quidam proteruentes ca-
 nonici, cum se ab initio opposuissent Rodolpho, morte
 Swederi competitoris, hunc Walramum excitarunt
 eligentes Basileæ, spe duorum fratrum eius Theoderici
 Coloniensis & Henrici Monasteriensis antistitum, qui
 videbantur germani causam non deserturi. Eligentes
 ipsi, concilio presentes, multa moliebantur, vt pro au-
 thoritate concilij stabilieda procederet inde facta Wal-
 rami confirmatio, & infirmaretur, quam fecisset sum-
 mus pontifex Eugenius. Scripsit autem in ea causa pon-
 tifex Imperatori, miratus, quid sibi intantum relu-
 ctaretur, in causa tam iusta Rodolphi nobilis, & De-
 um timentis, viri: qui per ostium legitime electionis sit
 ingressus. Sed ea conditione natus erat idem Rodol-
 phus, vt litigiosum semper gereret pontificatum: Nec
 meliore fuit Walramus, qui amplius quàm semel epi-
 scopatum ambiens, nunquàm tamè assequi potuit: Nam
 hic frustratus, etiam postea de sui fratris in ecclesia Mo-
 nasteriensi

naſteriēſi ſucceſſione fruſtrā, quod dicemus, cōtenderat.

CAPVT XXVIII.

HAlberſtadenſis epiſcopus Burchardus tum cum Hērico de Honſteen comite diſſidebat. Prior autem comes cum expeditis egreſſus, pradam abegit ex dioceſi: Cuius rei iuſtam meditatūſ ultionem pontifex, ex vicinis vr̄ibus auxilia cōtraxit: equites octingentos, pedites ſupra mille, hoc agmine peruaſurus omnem eius comitatum: Sed literis egit apud comites de Stalberg & Swartzeborg, vt incolume in hoſtem, bona eorum venia, iter haberet: nec recuſabant ſecuritatē pollice-ri. Verū quadam vtriuſque partis affectione teneri videbantur: ſed maiori in comitem propenſione. Arbitra- ti enim ſunt nonnulli, eorum opera & admonitum comitem de venturis, & armis adiutum. Vbi ingreſſum eſt agmen hoſtium, comes de Honſteen opportunis locis deliteſcens, inuadit de latibulis ſuis venientes: & col- lata manu pauci plures ſuperant: Vulnerati multi, ca- pti trecenti de exercitu epiſcopi, quōd in foſſatum vr̄- gerentur: Ipſe epiſcopus grauiter ſaucius, retrolabatur abiens, manus hoſtium vix euadens: Captiui redempti- onem ſuam triginta millibus aureorū aſtimati ſunt pro- curare: Sed interuentu communiū amicorū res in eum decurrit modum, vt in redemptionem captorū omnium epiſcopus ſedecim millia perſolueret: treuga triennio du- rarent: per quod tēpus, aut media cōpoſitionis excogita- rentur, aut ſi id partibus videretur, ad arma redirent. Hoc autē temperamentū in relaxatione captiuorū pri- ſtinæ aſtimationi adhibitū ferunt: quia non ſatis ex fide actū putaretur cum epiſcopo, qui vtiq; ſecurū per diti- onē comitū vicinorū in promiſſo habere tranſitū diceba- tur. Sed militares viri ſuū habēt interpretationis genus